

[Poul Nielson]

Hvad specielt dette spørgsmål angår, kan jeg kun her gentage, hvad jeg sagde her i tinget den 29. november 1978 (Folketingstidende 1978-79, sp. 3225).

Vi imødeser fra socialdemokratiets side resultatet af den igangværende analyse af rapporten samt det møde, der er aftalt mellem regeringen og Elsam, og vi forventer, at denne sag derefter vil finde en afslutning i overensstemmelse med hensigten i folketingsbeslutningen af 26. maj 1978. Efter vores opfattelse ligger bolden altså hos Elsam; det er Elsam, der må træffe beslutning om, hvordan folketingets henstilling skal gennemføres.

På denne baggrund ser vi ikke noget behov for nye beslutninger i folketinget i denne sag. De to måneder, der er gået siden da, har, som jeg allerede sagde indledningsvis, naturligvis ikke givet anledning til nogen forandringer i socialdemokratiets standpunkt, men vi håber da, at vi nu er 2 måneder nærmere en afslutning af sagen.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Fremskridtspartiet kan naturligvis ikke gå med til at anbefale, at regeringen sørger for, at danske elselskaber bringer kulkøb fra Den sydafrikanske Republik til ophør. Forslagsstillerne forbavses over den stigende import af kul fra Sydafrika, der i 1977 omfattede 71 mill. kr., men kendsgerningen er jo nu, at dette beløb for 1979 kommer op på ca. 350 mill. kr. plus fragtomkostningerne og naturligvis vil stige yderligere til ½ mia kr. i 1980. Dette er helt konkrete tal, når man nogenlunde kender markedsprisen og ganger den op med de næsten 4 mill. t kul, som Danmark kontraktligt har forpligtet sig til at aftage fra Den sydafrikanske Republik i 1980, men det er der jo intet forkert i.

Når især Elsam har sikret sig ved langtidskontrakter, så har det efterkommet to ting, nemlig for det første at henholde sig til den energipolitik, som handelsministeriet offentliggjorde i en folder i 1976, efter at man havde bekendtgjort, at de danske kraftværker skulle omstilles fra olie til kul, hvad også handelsministeren har refereret til i sit indlæg. Der står på side 73 i »Dansk Energipolitik«:

»Staten må gennem tilrettelæggelse af handelspolitikken over for de væsentligste kulproducerende lande fortsat søge at støtte el-

værkerne, i det omfang dette er muligt, inden for den gensidige udveksling af varer og tjenester mellem landene.«

Sydafrika var allerede dengang en betydelig kulproducent, og der er vel ingen, der vil påstå, at den sydafrikanske holdning til apartheid var mere lempelig dengang.

Det eneste område, hvor staten, jævnfør denne folder, kunne blande sig, var på det miljømæssige område. Og her står der ligeledes på side 73 i »Dansk Energipolitik«:

»Indsatsen fra det offentliges side kan med rimelighed begrænses til at søge sikret, at de miljømæssige forhold omkring forbruget i kraftværkerne indrettes på en sådan måde, at gener begrænses mest muligt.«

Og dermed altså intet handelspolitisk diktat. Når Elsam så yderligere sikrede sig, at der ikke fandtes nogen form for restriktioner med hensyn til køb af varer fra Den sydafrikanske Republik, så var det naturligt, at Elsam indgik aftaler om langsigtede kulkøb med flere sydafrikanske firmaer for at sprede risikoen for forsyningssvigt. Det er disse prismæssigt gunstige aftaler, der går helt tilbage til 1976 og 1977, der sikrer os en leveringsstabilitet og forbrugeren elektricitet til rimelige penge. Jeg mener, at Elsam bør roses for denne forudseenhed.

Lad os så se på energiforsyningsituationen på kulområdet frem til år 2000, som OECDs nyeste rapport fra efteråret 1978 forudsiger: hvor den generelle energibehovstilvækst forventes at blive 2,7 pct. pr. år, der vil kulbehovet stige med 3,2 pct. årligt. Analyserer man rapportens oplysninger om kulforsyningsmuligheder fra lande uden for OECD, så er det tydeligt, at Sydafrika meget hurtigt vokser til at blive hovedeksportør af kraftværkskul, de såkaldte steamcoal. Der er jo forskel mellem kulproduktion og kuleksport.

Hvilken nytte har vi af USAs enorme kulproduktion, når der nationalt derovre er politiske og miljømæssige overvejelser vedrørende kuleksporten i relation til olieimporten og desuden nogle store jernbanetransportomkostninger på grund af de store afstande ud til kysten? Hvad nytter det, at Australien og New Zealand har en voksende kulproduktion, når fragtomkostningerne er over dobbelt så høje som fra Sydafrika? Man har også hørt Den kinesiske Folkerepublik nævnt som en mulig eksportør, men for det første